

ระฆังก้านยาว

Milusa longipes King

ANNONACEAE

ภาพประกอบ : <https://www.flickr.com/photos/adaduitokla/14738275977/in/photostream/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

รัก

Gluta elegans (Wall.) Hook.f.

ANACARDIACEAE

ไม้ต้น ไม้ผลัดใบหรือผลัดใบบางส่วน สูงถึง 27 เมตร ลำต้นใหญ่ แตกกิ่งต่ำในที่สูง โคนมักเป็นร่องหรือมีพูพอน เปลือกสีเทาอ่อนหรือสีแดงมีน้ำเลี้ยงใสๆ ค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีดำเมื่อถูกอากาศ ใบ รูปรีแคบ กว้าง 2.5-5 เซนติเมตร ยาว 8-16 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนแหลม ใบอ่อนสีม่วงอมเทา ใบแก่คล้ายแผ่นหนังบาง เกือบทั้งสองด้าน เส้นกลางใบนูนด้านบน เส้นใบ 7-14 คู่ ค่อนข้างนูนทั้งสองด้าน เส้นใบย่อยเป็นร่างแหชัดทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 1.2-5 เซนติเมตร เล็กเรียว โคนบวม ดอก สีขาว กลิ่นหอมอ่อน เป็นช่อแตกแขนงยาว 4-10 เซนติเมตร แกนกลางช่อเกลี้ยงหรือมีขนสั้นนุ่มกระจาย ก้านดอกยาว 4-8 มิลลิเมตร สีแดงเกลี้ยง เป็นช่อต่อ มีขนสั้นนุ่ม กลีบเลี้ยงยาว 6-1 มิลลิเมตร สีชมพูอมส้มถึงสีแดงเข้ม แยกเปิดไม่สม่ำเสมอและแยกด้านเดียว เกือบด้านนอก กลีบดอกยาว 11-18 มิลลิเมตร คล้ายสายเข็มขัด ปลายจะเริ่มโค้ง เกือบด้านนอก ยกเว้นตามขอบ ร่วงเร็ว เกสรเพศผู้ 5 อัน ยาว 7-10 มิลลิเมตร แยกออกจากกลีบดอกโดยมีก้านสั้น ยาวประมาณ 6 มิลลิเมตร รังไข่เกลี้ยงมีก้านสั้น รูปไข่เบี้ยว ก้านเกสรเพศเมียเล็กเรียวติดด้านข้าง รูปไข่เบี้ยวหรือคล้ายมะม่วงผลเล็ก ยาว 4-5 เซนติเมตร มักแบนเล็กน้อย เมื่อสุกสีเหลืองขึ้นถึงสีออกดำ เกือบและเป็นมัน ด้านในมีเนื้อนุ่ม มีก้านติดห่างจากแกนกลางผลยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ไม่มีปีก เมล็ดใหญ่ เปลือกบาง พบในป่าดิบ สูง 600 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา ลิขิตสุนทร กองกานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นเล็กเป็นพุ่ม สูง 5-10 เมตร เปลือกสีน้ำตาลแดงถึงสีเทา มีช่องอากาศจำนวนมาก แตกเล็กน้อย ตัดเปลือกมีน้ำเลี้ยวใส ใบเดี่ยว ออกเวียนสลับหรือออกดกใกล้ปลายกิ่ง รูปไข่กลับ กว้าง 2.5-8 เซนติเมตร ยาว 6-18 เซนติเมตร ปลายทู่ถึงกลมหรือเป็นแฉ่งเล็กน้อย โคนรูปลิ้นแฉกขอบเรียบ ยอดอ่อนมีขนแน่น ใบแก่คล้ายหนังสีเขียวเข้ม เกลี้ยงหรือมีขนกระจายบนเส้นใบด้านบน ด้านล่างสีเขียวอมเทาอ่อน มีขนกำมะหยี่และปุ่มกระจายทั่วไปโดยเฉพาะบนเส้นใบ เส้นใบ 9-16 คู่ ฐานใบบน ชัดด้านล่าง เส้นใบย่อยเป็นร่างแหชัดทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 0.5-1.2 เซนติเมตร ดอกเล็ก สีขาวแกมเขียวอ่อนถึงสีเหลืองอมเขียวอ่อน ดอกแยกเพศและอยู่คนละต้น ดอกเพศผู้ใหญ่กว่าดอกเพศเมีย ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อแตกแขนงยาวถึง 35 เซนติเมตร ที่ปลายกิ่งมีขนแน่น ก้านดอกสั้นมาก กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 1.5 มิลลิเมตร รูปถ้วย ปลายเป็น 5 แฉก ด้านนอกมีขนละเอียด กลีบดอก 5 กลีบ รูปขอบขนานแกมไข่ กว้างประมาณ 1.5 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร ซ้อนกัน มีขนสั้นถึงค่อนข้างเกลี้ยง ด้านนอกมีเส้นตามยาวชัด ประมาณ 8 เส้น เกสรเพศผู้ 5 อัน อับเรณูรูปไข่ ยาวประมาณ 0.5 มิลลิเมตร ในดอกเพศผู้สั้นกว่าและเป็นหมัน ดอกเพศเมียฐานดอกเป็นวงแหวนมี 5 พู ขนแน่นตรงกลาง รังไข่เหนือวงกลีบขนาด 1.5 มิลลิเมตร ไม่พบในดอกเพศผู้ มีขนตรงกลาง มี 1 ช่อง ก้านเกสรเพศเมียแยก 3 แฉกยาวถึง 1 มิลลิเมตร ผล กลม ปลายกลม ยาว 0.7-1 เซนติเมตร มีขนกระจาย ต่อไปเกลี้ยง ตั้งอยู่บนฐานดอก รูปกรวยคว่ำ ยาวถึง 1.5 เซนติเมตร เรียวเล็กไปยังก้านผลเล็ก ยาวถึง 1.5 เซนติเมตร ด้านในนุ่ม มีน้ำยาง ผงผลชั้นในแข็ง ภายในมี 1 เมล็ด พบบนหน้าผาหินปูน ใกล้ทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภูเก็ต นครศรีธรรมราช ตรัง

ข้อมูลอ้างอิง : โชมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ – พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ : http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_dofplant&id=1206&view=showone&Itemid=132

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น สูงถึง 20 เมตร เปลือกสีเทาอ่อน มีช่องอากาศจำนวนมาก เปลือกในสีแดงช้ำ มีเส้นใย มีน้ำเลี้ยง ระบาย เคืองต่อผิวหนัง ใบเดี่ยว ออกเวียนสลับ รูปไข่กลับแคบถึงรูปใบหอกกลับ กว้าง 5-12 เซนติเมตร ยาว 20-50 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลมสันแฉกและเรียวแหลมไปยังโคน ขอบเรียบ ยอดอ่อนมีขนนุ่ม ใบแก่คล้ายหนัง มีสีเขียวเข้มและเกลี้ยงด้านบน ด้านล่างสีเทาอ่อนและมีนวล มีขนสีน้ำตาลละเอียด โดยเฉพาะบนเส้นใบ เส้นใบ 15-26 คู่โค้งใกล้ขอบเส้นร่างแห ฐานใบยาว 1.5-3 เซนติเมตร เป็นปีกแคบหนาขึ้นและสีออกน้ำตาลใกล้โคน มีรยางค์คล้ายหูใบแคบ 1 คู่ ยาว 6-10 มิลลิเมตร ดอกเล็กแยกเพศผู้และเพศเมียอยู่คนละต้นกัน เป็นช่อแตกแขนง ที่ปลายกิ่งและซอกใบบน มีขนสีสนิมเข้ม ใบประดับเป็นแถบแคบ ยาว 3-6 มิลลิเมตร ดอกเพศผู้ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ไม่มีก้านดอก ดอกเพศเมียใหญ่กว่า มีก้านดอกสั้น กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ปลายมี 5 พู มีขนสีสนิมทั้งสองด้าน กลีบดอกรูปไข่ 5 กลีบ มีขนสีสนิมที่ปลายไม่ซ้อนกัน โคนเชื่อมติดกันกับเกสรเพศผู้และฐานดอกเกสรเพศผู้ 5 อันติดล้อมรอบฐานดอก ใหญ่แบน (ไม่ชัดในดอกเพศเมีย) รังไข่ใต้วงกลีบ กลม มี 1 ช่องที่ปลาย มีเกสรเพศเมีย 3 อัน ผล รูปไข่หรือขอบขนาน ยาว 1.2-1.7 เซนติเมตร ปลายแบน มีวง (ร่องรอยของส่วนดอก) ล้อมรอบด้วยขนสีสนิม หุ้มด้วยเนื้อนุ่มสีส้มเกือบมืดผล ภายในมียาง บางคนแพ้มาก มีผนังผลชั้นในแข็งเป็นหิน 1 ก้อน พบน้อยบนสันเขา ในป่าดิบที่ต่ำหรือป่าดิบผสม ป่าดิบผสมป่าไผ่ สูงถึง 100 เมตร พบใน จังหวัดระนอง ชุมพร ภูเก็ต

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองงานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2558 768 หน้า.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

รักป่า

Semecarpus curtisii King
ANACARDIACEAE

ชื่ออื่น : รักเขา รักป่า รือชะ

ไม้ต้น สูงถึง 15 เมตร เรือนยอดแคบ แตกกิ่งน้อย เปลือกสีน้ำตาลเทาถึงค่อนข้างคล้ำ เรียบหรือแตกเป็นสะเก็ด เปลือกชั้นในสีน้ำตาลแกมเหลือง ใบ แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับถึงรูปหอกกลับ กว้าง 7-12 (20) เซนติเมตร ยาว 23.5-47(100) เซนติเมตร ผิวใบด้านล่างขาวนวล ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนใบสอบ เส้นแขนงใบ 14-38 คู่ ก้านใบยาว 2.5-7.5 เซนติเมตร แต่บางครั้งสั้นมาก ดอกสีขาวนวลถึงเหลืองอ่อน มีลายเส้นสีน้ำตาล ออกเป็นช่อแยกแขนงตามปลายกิ่ง ผลค่อนข้างกลมถึงรี กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.7 เซนติเมตร ผล มีฐานผลบวมเป็นเนื้อ พบตามป่าดิบชื้น ป่าที่ลุ่มต่ำ และบริเวณป่าพรุทางภาคใต้ของประเทศไทย

ข้อมูลอ้างอิง : http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showone&id=1582

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ชื่อพื้นเมือง : เปา ฮัง เปาดอกแดง เรียง เรียงพนม ลักบัว แลบอง

ไม้ต้นไม่ผลัดใบ สูงถึง 25 เมตร แต่มักพบไม่สูงเท่านี้ ลำต้นมักเป็นปุ่มปม บิดเบี้ยว ปลายเป็นกิ่งเล็กเรียว ห้อยลง เปลือก สีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาลอมเทา หนาแข็ง แตกเป็นแผ่นลึก เปลือกในสีเหลืองอ่อนถึงสีน้ำตาลแดง ชุ่มใบ รูปไข่กว้างถึงรูปขอบขนาน กว้าง 6-10 เซนติเมตร ยาว 9-16 เซนติเมตร ปลายทู่หรือแหลมเล็กน้อย โคนกึ่งรูปหัวใจ (ใบโตข้อใบเล็กกว่านี้และโคนทู่) ใบอ่อนสีน้ำตาลแดงอ่อน มีกระจุกขนสีน้ำตาล ใบแก่เนื้อคล้ายแผ่นหนัง เกือบทั้งสองด้านหรือมีขนกระจายด้านล่าง (ถึงขนแน่นในภาคอื่น) มีตุ่มใบเกลี้ยงคล้ายรู เส้นกลางใบแบน หนูนเล็กน้อยด้านบน เส้นใบเล็ก 12-16 คู่ คู่ล่างแตกแขนงโค้ง หนูด้านล่าง เส้นใบย่อยบาง เป็นชั้นบันไดรูปตัว S หนูด้านบน ก้านใบเล็กยาว 3-5 เซนติเมตร แบนเล็กน้อย เมื่ออ่อนมีขนมักมีสีแดงแต้ม หูใบรูปไข่โค้ง ยาว 1.5-2 เซนติเมตร ติดแน่นในต้นอ่อน ดอก สีครีมถึงเหลืองสด มักมีสีออกแดงแต้ม ขนาด 1.8 เซนติเมตร เป็นช่อเล็กเรียวไม่เท่ากัน มี 5-20 ดอก ดอกใกล้ปลายยอดมักออกพร้อมใบอ่อน ดาดอกรูปไข่แคบหรือรูปรี กว้างถึง 6 มิลลิเมตร ยาวถึง 18 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงมีพู่ไม่เท่ากัน หรือด้านนอก 3 พู่ใหญ่กว่า รูปไข่แคบ ปลายแหลม มีขนละเอียดเมื่ออ่อน กลีบดอกรูปรีกว้าง ขอบกันและบิดชิดกันกลมปลายโค้ง ต่อกันเป็นหลอดหรือโค้ง โคนเชื่อมกัน เมื่อร่วงจะร่วงทั้งวงและเกสรเพศผู้ติดไปด้วย เกสรเพศผู้ 15 อันค่อนข้างเท่ากัน อยู่เป็น 2 วง อับเรณูขอบขนานแคบ ปลายคล้ายเขาแหลมสั้นและโค้ง ด้านใน 5 อัน ยาวกว่าด้านนอก 10 อัน ก้านชูอับเรณูเรียวแหลมมีรยางค์สั้น โค้ง ยาวประมาณครึ่งหนึ่งของอับเรณู รังไข่รูปไข่แคบ เกือบทั้ง ปลายแหลมไปยังแท่ง ก้านเกสรเพศเมีย ก้านเกสรเพศเมียยาว 2 เท่าของรังไข่ ยอดเกสรเพศเมียเป็น 6 พู่เล็ก ผล ปีกยาว 3 ปีก กว้าง 1-2 เซนติเมตร ยาว 5-9(12) เซนติเมตร รูปช้อนแคบ ปลายทู่ เกือบทั้ง เส้นปีก 10 เส้น ส่วนอีก 2 ปีกสั้น แคบแหลม กว้าง 0.5-1 เซนติเมตร ยาว 2-5 เซนติเมตร มีเส้นปีก 5 เส้น ตัวผลรูปไข่ ยาว 1.5 เซนติเมตร ปลายเล็กเรียวยาวถึง 8 มิลลิเมตร เกือบทั้งและเป็นมัน โคนปีกหุ้มครึ่งผล พบทั่วไปในป่าผลัดใบเปิด โดยเฉพาะบนยอดเขา หินปูนตามชายฝั่ง

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โชนอน พันธชาติ สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ ฉบับ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=ShoreaSiamensis01Miq>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ราชพฤกษ์

Cassia fistula L.

FABACEAE

ชื่อพื้นเมือง : กุเพยะ คุณ ชัยพฤกษ์ ราชพฤกษ์ ป็อย บูโย เปอโซ มะเหล้าหญ่ ราชพริก ลมแล้ง ลักเคยลักเกลือ

ไม้ต้น สูงได้ถึง 15 เมตร ใบขนาดเล็ก ร่วงเร็ว ใบประกอบยาว 30-40 เซนติเมตร มีใบย่อย 3-8 คู่ รูปไข่หรือแกมรูปขอบขนาน ยาว 7-13 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนรูปลิ้ม ก้านใบย่อยยาว 0.5-1 เซนติเมตร ช่อดอกห้อยลง ยาว 20-60 เซนติเมตร ใบประดับยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ร่วงเร็ว ก้านดอกยาว 3-5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปไข่แคบ ยาว 1-1.5 เซนติเมตร ดอกสีเหลือง กลีบรูปไข่กว้าง ยาว 2.5-3.5 เซนติเมตร มีก้านสั้น ๆ เกสรเพศผู้อันยาว 3 อัน ก้านชูอับเรณูยาว 3-4 เซนติเมตร โค้งงอ อับเรณูยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร มีรูเปิด ที่โคนอันสั้น 4 อัน ก้านชูอับเรณูยาว 0.6-1 เซนติเมตร ตรง ลดรูป 3 อัน รังไข่และก้านเกสรเพศเมียมีขน ก้านมะหี ฝักรูปทรงกระบอก ห้อยลง ยาว 20-60 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2.5 เซนติเมตร เมล็ดรูปรีแบน สีน้ำตาลเป็นเงายาวประมาณ 1 เซนติเมตร มีผนังบาง ๆ มีถิ่นกำเนิดที่อินเดีย ศรีลังกา และชวา เป็นไม้ประดับหรือขึ้นตามป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง เป็นดอกไม้ประจำชาติของไทย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2544 และภาพดอกยังเป็นภาพสัญลักษณ์ประจำชาติไทย (Nation Identity) ตามมติคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2547 เปลือกใช้ย้อมสีให้สีแดง เนื้อในฝักและเมล็ดเป็นยาระบาย ส่วน คุณชาว *Cassia x nealiae* H. S. Irwin & Barneby เป็นลูกผสม ระหว่าง *C. javanica* L. ที่มีก้านชูอับเรณู โป่งกลาง และ *C. fistula* L. ที่ดอกห้อยลง ซึ่งตั้งตามนักพฤกษศาสตร์ชาวฮาวาย Marie C. Neal ดอกมีทั้งสีขาว สีครีม สีเหลือง หรือสีส้มอมแดง

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Cassia0fistula0L>.

ภาพประกอบ : <http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Cassia0fistula0L>.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์ธรรมชาติและนวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ล่อขาว

Macaranga hypoleuca (Rchb.f. & Zoll.) Mu"ll.Arg.

EUPHORBIACEAE

ไม้ต้นเล็กหรือกลาง สูงได้ถึง 30 เมตร เรือนยอดเปิด กิ่งกลางมีมด (พบน้อยที่กิ่งต้น) เปลือกสีเทาอ่อน เรียบ มีสันตามยาว เปลือกในสีออกแดง มียางใสเป็นน้ำ ใบ กว้าง 12-30 เซนติเมตร ยาว 10-22 เซนติเมตร ออกดอก ใกล้ปลายยอด จักจี้ 3 พู พูกลางใหญ่กว่าพูข้างเล็กน้อย ปลายแหลมถึงเรียวแหลม โคนกลม ก้นปัด โดยมี ก้านใบติดลึก 1.2-4 เซนติเมตร มีต่อมเล็กที่ปลายซี่ฟัน ใบอ่อนมีขนละเอียดสีสนิม ใบแก่ด้านบนสีเขียว เข้มซุ่น ด้านล่างสีขาวซุ่นเป็นเงา มีขนสีสนิมบนเส้นใบ ไม่มีต่อมที่โคน ก้านใบยาว 8-25 เซนติเมตร สีขาว เกือบ มีนวล ที่ปลายทั้งสองด้าน หูใบรูปสามเหลี่ยม ยาว 7-10 มิลลิเมตร ติดแน่น ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อตั้งตรง ไม่แตกแขนง ยาว 10-35 เซนติเมตร ตามซอกใบ เกือบและมีนวล ที่โคนมีขุยที่ปลายก้าน ใบประดับย่อยรูปไข่ กว้างประมาณ 3 เซนติเมตร ยาว 2.5-4 เซนติเมตร ปลายแหลม ขอบเป็นซี่ฟันละเอียด ดอกกลุ่มละ 10-15 ดอก ในแต่ละใบประดับย่อย ดอกมีขนาด 0.8 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงจัก 3 พู มีขุย เกสรเพศผู้มี 1 อัน ดอกเพศเมีย ขนาด 2-3 มิลลิเมตร ออกเป็นช่อ ยาว 5-15 เซนติเมตร แตกแขนงสั้นใกล้โคนช่อ มีนวลหนา กลีบเลี้ยงรูปโถ มีนวลและ ขนสั้น ก้านเกสรเพศเมีย มี 3 อัน แยกกัน ยาว 1 มิลลิเมตร ผล กลมแบน มี 3 ป่า ก้านเกสรเพศเมีย สั้น 3 อัน ขนาด 6-8 มิลลิเมตร ก้านผลยาว 3-11 มิลลิเมตร ออกเป็นช่อแน่น ยาว 5-15 เซนติเมตร มีนวลและมีหย่อมสี เหลืองซุ่นและเหนียว 6 หย่อม แก่แตก 3 ส่วน แต่ละส่วนมี 1 เมล็ด ขนาด 3-4 มิลลิเมตร พบในป่าดิบหรือป่า รุ้นที่ต่ำ จังหวัดตรัง ถึงนราธิวาส

ข้อมูลอ้างอิง : โสมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1. - กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559 792 หน้า
ภาพประกอบ : <https://www.flickr.com/photos/adaduitokla/5916588620/in/photostream/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ สูงได้ถึง 25 เมตร โคนมักมีพูพอนหรือรากค้ำยัน เปลือก สีเทาอ่อนถึงน้ำตาล เรียบ หรือแตกเป็นร่องตื้น เปลือกในสีครีมถึงส้มอ่อน ใบ กว้าง 5-9 เซนติเมตร ยาว 12-22 เซนติเมตร ส่วนมาก รูปไข่กลับ ปลายเรียวแหลมกว้างถึงทู่หรือพบน้อยที่ปลายกลม โคนรูปลิ้ม มักเบี้ยว เนื้อคล้ายหนังบางด้านบน สีเขียวเข้ม ด้านล่างสีเขียวอมเทา (เป็นนวล) มีขนสีสนิมแน่นโดยเฉพาะด้านล่าง แล้วเกลี้ยงทั้งสองด้าน ยกเว้น มีขนกระจาย บนเส้นกลางใบด้านล่าง เส้นใบ 7-13(18) คู่ เส้นใบย่อยป็นชั้นบันได ก้านดอกยาว 2-4(5) เซนติเมตร แบนด้านบน โคนป่อง มีขนสีสนิมแล้วเกลี้ยง กิ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.5-7.5 มิลลิเมตร ขนสีสนิม เมื่ออ่อนแล้วเกลี้ยง ดอก สีเขียวอ่อนโปร่งแสงถึงสีออกขาว สมบูรณ์เพศ ออกเป็นกลุ่ม มี 3-12(22) ดอก ตาม ง่ามใบหรือใต้แผลใบ ก้านดอกยาว 2-6 มิลลิเมตร มีขนสีน้ำตาล กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร มีขนสีน้ำตาลแน่นด้านบนนอก ด้านในเกลี้ยง กลีบดอกยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร หลอดดอกยาวประมาณ 2 เท่าของแฉกกลีบ เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 1.2 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณูยาวมากกว่าอับเรณู รังไข่มีขนสีน้ำตาลแดง ก้านเกสรเพศเมียเกลี้ยง ยาวได้ถึง 2 มิลลิเมตร ผล ค่อนข้างกลมหรือรูปไข่ มีขนสีสนิมแน่นแล้วเกลี้ยง เมล็ด 2-3(5) เมล็ด พบในป่าดิบที่ต่ำหรือป่าดิบ-ป่าไผ่ สูง 20-650 เมตร มักขึ้นใกล้ลำน้ำ จังหวัดระนอง พังงา

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไซมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : https://www.flickr.com/photos/ys_yech/8216261269/in/photostream/

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ลักเคยลักเกลือ

Diospyros sumatrana Miq.

EBENACEAE

ไม้ต้น สูงถึง 24 เมตร เรือนยอดแน่น เปลือก สีสน้ำตาลอมเทาถึงน้ำตาลเข้ม เรียบหรือแตกเป็นแผ่นเล็กบางและแข็ง เปลือกนอกสีส้มอ่อนขึ้นในมีขีดสีแดงและขาว ใบ รูปรีและขนาดแตกต่างกัน ส่วนมากรูปรีถึงขอบขนาน พบรูปไข่ถึงไข่กลับ บางด้านบนด้านล่างเกลี้ยงหรือมีขนละเอียดสีน้ำตาลโดยเฉพาะเส้นกลางใบ เส้นกลางใบเป็นเส้นด้านบน พบบางทีขน เส้นใบโค้ง 5-10 คู่ค่อยๆ จางหายไปยังขอบใบหรือเป็นวงและเชื่อมกันเป็นเส้นเรียบ ขอบใบบนด้านล่างเส้นใบย่อย เป็นร่างแหหรือขึ้นบันไดจาง ก้านใบยาว 0.3-0.7 เซนติเมตร เกลี้ยงหรือมีขนสีน้ำตาล กิ่งสีน้ำตาลเข้มเมื่ออ่อนมีขนแน่นแล้วเกลี้ยง ดอกเพศผู้ ออกเดี่ยวหรือเป็นช่อกระจุกแน่นตามซอกใบมี 3-10 ดอก ก้านช่อดอกยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 1-3 มิลลิเมตร มีขน กลีบเลี้ยงยาว 3-10 เซนติเมตร รูปประพจน์ ปลายจักลึกเกือบถึงโคน เป็นแฉกรูปสามเหลี่ยม 4 แฉกไม่ซ้อนกัน มีขน กลีบดอกยาว 10-17 มิลลิเมตร สีขาวครีมหรือสีอมเขียว โคนเป็นรูปหลอด ปลายจัก 1/2 กลีบ เป็นแฉก 4 แฉก มีขนด้านนอก เกสรเพศผู้ 8-20 อัน (ส่วนมากมี 16 อัน) อยู่เป็นคู่ ไม่มีรังไข่ เป็นหมัน ดอกเพศเมีย ออกเดี่ยวหรือมี 3 ดอก ก้านช่อดอก ยาว 2-5 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 1-3 มิลลิเมตร มีขน กลีบเลี้ยงและกลีบดอกเหมือนในดอกเพศผู้ แต่ใหญ่กว่าเล็กน้อย เกสรเพศผู้ เป็นหมัน 8-9 อัน เกลี้ยง รังไข่เกลี้ยงหรือมีขน ก้านเกสรเพศเมีย 1 ก้าน ปลายแตกเป็นง่าม ผล กว้าง 1-1.7 เซนติเมตร ยาว 1.5-2.5 เซนติเมตร ก้านผลสั้น ยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร หรือไม่มี ส่วนมากรูปไข่ถึงขอบขนานแกมรี ปลายทั้งสองข้างกลม โค้ง มีสันตื้นๆ เมื่ออ่อน มีขนบาง แล้วเกลี้ยงและแห้ง สีเขียวอมเทา สุกสีเหลือง กลีบเลี้ยงโอบหุ้มโคนผลหรือกางออก เส้นผ่านศูนย์กลางยาวถึง 2.5 เซนติเมตร ปลายจักถึงโคนเป็นแฉกตั้งตรงชี้ขึ้น 4 แฉก พับจีบ และขอบเป็นคลื่น เมื่ออ่อนมีขนแล้วเกลี้ยง พบทั่วไปและค่อนข้างมากในป่าดิบเดิมและป่ารุ่น

ข้อมูลอ้างอิง : โพนอน การ์เดนอร์ พันดา สิทธิสุนทร กองกานดา ขยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปป.2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

